

Rapport

Datum: 18 februari 1999
Rapportnummer: 1999/050

Klacht

Op 21 april 1997 ontving de Nationale ombudsman een klacht van de heer en mevrouw H., ingediend door de heer mr. B.E.H.Seegers, advocaat te Heythuysen, over een gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Justitie (IND). De Nationale ombudsman stuurde de klacht op 22 april 1997 ter afhandeling door naar de (toenmalige klachtenlijn van de) IND. Bij brief van 7 mei 1997 reageerde de IND op de klacht. Aangezien uit die brief bleek dat niet duidelijk was op welke termijn het gevraagde advies van de Geneeskundig Inspecteur bij het Ministerie van Justitie kon worden verwacht en omdat het ging om een bezwaarschrift dat dateerde van mei 1996, besloot de Nationale ombudsman de klacht over de gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Justitie, verder te onderzoeken. Op grond van de namens verzoekers verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd: Verzoekers klagen over de behandelingsduur van hun bezwaarschrift van 8 mei 1996 tegen de afwijzende beslissing van 1 mei 1996 op hun asielaanvraag van 5 augustus 1994.

Achtergrond

Relevante regelgeving:

Algemene wet bestuursrecht(Awb) " Artikel 7:10

1. Het bestuursorgaan beslist binnen zes weken of - indien een commissie (...) is ingesteld - binnen tien weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
2. De termijn wordt opgeschort met ingang van de dag waarop de indiener is verzocht een verzuim als bedoeld in artikel 6:6 te herstellen, tot de dag waarop het verzuim is hersteld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
3. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan.
4. Verder uitstel is mogelijk voor zover de indiener van het bezwaarschrift daarmee instemt en andere belanghebbenden niet in hun belangen kunnen worden geschaad of ermee instemmen."

Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd de Minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tevens werd de Minister van Justitie verzocht enkele vragen met betrekking tot de toenmalige Geneeskundig Inspecteur bij het Ministerie van Justitie, thans Bureau Medische Advisering (BMA) te beantwoorden. De Staatssecretaris van Justitie reageerde. Tijdens het onderzoek kregen de Staatsecretaris en verzoekers de gelegenheid op de door

ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Verder is de Staatssecretaris bij brief van 21 januari 1998 gevraagd enkele nadere vragen te beantwoorden. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Gemachtigde en de Staatssecretaris van Justitie deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van de Staatssecretaris van Justitie naar aanleiding van voorgelegde vragen gaf aanleiding het verslag aan te vullen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. Feiten

1. Verzoekers, Bosnische asielzoekers, zijn op 3 augustus 1994 Nederland binnengekomen. Op 5 augustus 1994 dienden zij aanvragen in om toelating als vluchteling en om verlening van een vergunning tot verblijf. Bij beschikkingen van 1 mei 1996 besliste de Staatssecretaris van Justitie afwijzend op de aanvragen van verzoekers.
2. Tegen deze beschikkingen heeft de advocaat van verzoekers op 8 mei 1996 een bezwaarschrift ingediend op nader aan te voeren gronden. In de ontvangstbevestiging van 14 mei 1996 deelde de IND de advocaat onder meer mee gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheid om de beslissing met vier weken te verdagen. De IND ontving de nadere gronden van het bezwaarschrift op 29 mei 1996. Bij brieven van 29 mei 1996 en 4 juni 1996 zond de advocaat de IND nadere stukken over de gezondheidssituatie van verzoekers met het verzoek om de Geneeskundig Inspecteur in te schakelen. Op 22 augustus 1996 vroeg de IND de toenmalige Geneeskundig Inspecteur bij het Ministerie van Justitie (sedert eind mei 1997 de Medisch Adviseur van het Bureau Vreemdelingen Advisering, BVA) om advies. In deze aanvraag verzoekt de IND om aan de hand van een zestal vragen advies uit te brengen. In de adviesaanvraag is geen

informatie over de stand van de procedure c.q. de behandelingsduur vermeld. Bij brief van 5 november 1996 verzocht de advocaat de IND om op korte termijn op het bezwaarschrift te beslissen.

3. Bij brief van 7 mei 1997, in reactie op de door de Nationale ombudsman doorgezonden klacht van verzoekers van 20 april 1997, liet de IND de advocaat weten dat het advies van de Geneeskundig Inspecteur nog niet was uitgebracht. Tevens deelde de IND mee om zorgvuldigheidsredenen niet op het bezwaarschrift te beslissen, omdat het advies van de Geneeskundig Inspecteur eerst moest worden afgewacht. Voorts deelde de IND mee geen uitsluitsel te kunnen geven over de afhandeling van het bezwaarschrift in verband met een aanzienlijke achterstand bij de Geneeskundig Inspecteur in de afhandeling van de adviesaanvragen van de IND. De IND zegde toe in ieder geval twee weken na ontvangst van bericht van de Geneeskundig Inspecteur de advocaat te berichten over de verdere afhandeling van het bezwaarschrift.

4. Op 16 mei 1997 ontving de IND de adviezen over verzoekers van de toenmalige

Geneeskundig Inspecteur d.d. 12 mei 1997. Op 28 mei 1997 zond de IND de adviezen voor reactie aan de advocaat. Bij brieven van 11 juni 1997 en 12 september 1997 reageerde de advocaat, onder verwijzing naar de bij de laatste brief meegezonden medische stukken.

5. Bij beschikkingen van 14 november 1997 besliste de Staatssecretaris van Justitie om de heer H. toe te laten als vluchteling en mevrouw H. in het bezit te stellen van een vergunning tot verblijf zonder beperkingen. In de beschikkingen wordt geen melding gemaakt van voornoemde adviezen van de toenmalige Geneeskundig Inspecteur.

B.

Standpunt van verzoeker Het standpunt van verzoeker staat samengevat weergegeven onder **KLACHT**. **C. Standpunt van de Staatssecretaris van Justitie**

1. De Staatssecretaris van Justitie liet in de reactie op deze klacht bij brief van 16 oktober 1997 onder meer het volgende weten:

"Betrokkenen zijn op 3 augustus 1994 Nederland ingereisd en hebben op 5 augustus 1994 aanvragen om toelating als vluchteling en om een vergunning tot verblijf ingediend. Bij beschikkingen van 1 mei 1996 zijn de aanvragen om toelating als vluchteling niet

ingewilligd wegens kennelijke ongegrondheid en zijn de aanvragen om een vergunning tot verblijf niet ingewilligd. Op 8 mei 1996 is namens betrokkenen bezwaar gemaakt tegen de bovengenoemde beschikkingen. Aan de hand van de ingediende gronden, waarbij onder andere medische stukken zijn overgelegd, is op 22 augustus 1996 besloten advies aan het BVA (Bureau Vreemdelingen Advisering; N.o.) te vragen. Op 15 januari 1997, 5 mei 1997 en 16 mei 1997 is bij het BVA navraag gedaan over de voortgang van het onderzoek. De advocaat is echter eerst op 15 januari 1997 van het onderzoek en van de navraag naar de voortgang op de hoogte gebracht. Het advies van het BVA is op 16 mei 1997 ontvangen door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). In de nota's van het BVA wordt kort weergegeven gesteld dat, indien de behandeling door een psychiater in het land van herkomst mogelijk is, er geen medische noodzaak bestaat tot verblijf hier in Nederland. Per brief van 28 mei 1997 is mr. Seegers in de gelegenheid gesteld te reageren op de inhoud van de bovengenoemde nota's. Op 11 juni heeft mr. Seegers in dat kader bericht dat hij in afwachting is van aanvullende informatie met betrekking tot een hartoperatie van de heer H. Op 8 september 1997 is telefonisch contact opgenomen met mr. Seegers en op 12 september is deze informatie door de IND ontvangen. Voor wat betreft de gerichte vragen met betrekking tot het BVA verwijs ik naar de brief van 4 juli 1997 van dit bureau (...). Ik acht de klacht over de lange behandeltermijn van de namens betrokkenen ingediende bezwaarschriften gegrond. De termijn die de Algemene wet bestuursrecht voor de behandeling van bezwaarschriften geeft is ruim overschreden. Van de mogelijkheid zoals gegeven in artikel 7:10 lid 4 van de Algemene wet bestuursrecht om de beslissing in bezwaar met instemming van betrokkenen verder uit te stellen is geen gebruik gemaakt. Wel neem ik in aanmerking dat betrokkenen in de bezwaarfase medische stukken hebben overgelegd en hebben verzocht om deze stukken te laten meewegen bij de beslissing op hun bezwaarschriften. Destijds is, mijns inziens op goede gronden, besloten een

onderzoek te starten en de resultaten daarvan af te wachten, alvorens op de onderliggende aanvragen om toelating te beslissen. Op dat moment was immers niet te voorzien dat de resultaten van het onderzoek in onderhavige zaak lang op zich zouden laten wachten.

Ik ben van mening dat betrokkenen direct op de hoogte gebracht hadden moeten worden van het onderzoek bij het BVA en vervolgens van de voortgang ervan. Dit is tot mijn spijt eerst vanaf 15 januari 1997 ook daadwerkelijk gebeurd."

2. In de brief van 4 juli 1997 van het Bureau Vreemdelingen Advisering (BVA) aan de IND staat vermeld:

"Naar aanleiding van uw brief van 2 juli met een drietal vragen in het kader van een onderzoek door de Nationale Ombudsman, het volgende. Zoals u bekend is de Geneeskundige Inspectie op basis van het rapport van de commissie van Dinter, per 3 maart 1997 opgeheven. Per 1 mei 1997 heb ik de opdracht gekregen om het Bureau Vreemdelingen Advisering (BVA) ten behoeve van de (sociaal-) medische advisering aan de IND, op te zetten. Op dit moment krijgt mijn bureau ongeveer 70 aanvragen voor advies binnen per week en worden 100 adviezen per week uitgebracht. De werkvoorraad bedraagt ongeveer 250 zaken waarbij de oudste zaken uit januari 1997 dateren. De gemiddelde doorstromingsnelheid van een ongecompliceerde casus bedraagt (conform de afspraak met de IND-directie), tien weken. Indien een vreemdeling op het spreekuur moet worden onderzocht, een externe expert moet worden ingeschakeld of indien de behandelaars traag reageren op verzoeken om aanvullende informatie, kan deze doorstromingsnelheid vertragen tot maximaal een half jaar."

D. Reactie van verzoeker

In reactie op het standpunt van de Staatssecretaris van Justitie liet verzoeker op 4 november 1997 weten slechts één opmerking te hebben:

"In haar brief van 16 oktober j.l. op pagina 2 wordt vermeld dat de IND op 08 september j.l. telefonisch contact met mij op zou hebben genomen n.a.v. mijn brief d.d. 11 juni 1997. Dit klopt niet; ik heb met de IND telefonisch contact opgenomen om te vragen wat de stand van zaken was. Er zijn verder geen op- of aanmerkingen."

E. Nadere reactie van de Staatssecretaris van Justitie

Bij brief van 19 mei 1998 beantwoorde de Staatssecretaris van

Justitie schriftelijke vragen van de Nationale ombudsman over de capaciteit, de werkdruk en de afstemming van de capaciteit op de werkdruk van het BVA, en over afspraken met betrekking tot de behandelingstermijn van de gevraagde adviezen:

"Het BVA, voorheen de Geneeskundige Inspectie van het Ministerie van Justitie, heeft thans een formatie van 2,6 FTE betreffende artsen en 5,1 FTE betreffende administratief medewerkers. Met deze bezetting worden ongeveer 90 adviezen per week uitgebracht. Er wordt naar gestreefd conform de mondelinge afspraak met de Immigratie- en Naturalisatiedienst om ongecompliceerde adviezen binnen tien weken af te handelen. Hiervoor wordt de volgende werkwijze gehanteerd. Allereerst wordt er aan de vreemdeling

een machtiging gevraagd om medische informatie in te winnen bij bepaalde bij naam genoemde behandelaars. Hiervoor wordt een termijn van twee weken in acht genomen. Indien de vreemdeling niet binnen de termijn van twee weken heeft gereageerd, wordt er gerappelleerd, waarna de vreemdeling wederom gedurende twee weken in de gelegenheid wordt gesteld de machtiging op te sturen. Indien de vreemdeling op het tweede rappèl niet reageert, wordt het dossier afgesloten en worden de bevindingen naar de IND verzonden. Zodra de machtiging ontvangen is, vraagt de Medisch Adviseur de benodigde gegevens op bij de door betrokkene genoemde behandelaars. Bij behandelaars wordt een rappèlsysteem van tweemaal drie weken gehanteerd. Indien op het tweede rappèl niet door de behandelaars wordt gereageerd, wordt het dossier afgesloten en worden de bevindingen naar de IND verzonden. Als de behandelaars hebben gereageerd, wordt deze informatie verwerkt in een advies. De Medisch Adviseur neemt in principe de diagnoses van de behandelaars over tenzij tijdens het onderzoek blijkt dat er tegenstrijdige informatie is verstrekt. In dergelijke gevallen kan de Medisch Adviseur zonedig een externe deskundige inschakelen om een expertise-onderzoek te laten verrichten. Ook kan de Medisch Adviseur besluiten de vreemdeling zelf te onderzoeken. Bij een uit te brengen advies wordt ook een onderzoek naar de medische behandelingsmogelijkheden in het land van herkomst van de vreemdeling gedaan. Hierbij wordt gekeken welke behandelingsmogelijkheden in vergelijkbare gevallen voor een inwoner van het desbetreffende land gelet op het niveau van de medische zorg aldaar als gangbaar kan worden aangemerkt.

Verder kan ik u nog meedelen dat ik voornemens ben de werkwijze van de Medisch Adviseur nader bekend te maken in een TBV (Tussentijdse Berichten Vreemdelingencirculaire; No). Ik kan u helaas nog geen termijn noemen waarbinnen deze TBV zal worden uitgebracht. De stand van zaken in de individuele procedures van betrokkenen is als volgt. Op 14 november 1997 heb ik besloten (de heer; N.o.) H. toe te laten als vluchteling en (mevrouw; N.o.) H. in het bezit te stellen van een vergunning tot verblijf zonder beperkingen. Ik heb afschriften van de beschikkingen ter informatie bijgevoegd."

F. Nadere reactie van verzoeker

In reactie op het standpunt van de Staatssecretaris van Justitie liet de advocaat bij brief van 17 juni 1998 het volgende weten:

"Betrokkenen handhaven hun klacht. Zij hebben medio mei 1996 een bezwaarschrift ingediend en eerst medio november 1997 werd onder druk van een klacht bij de Nationale Ombudsman hierop beslist. In de beslissingen wordt overigens slechts verwezen naar het beleid van de Staatssecretaris van Justitie inzake asielaanvragen ingediend voor december 1995. Het inschakelen van het Bureau Vreemdelingenadvisering kan dan ook niet als excuus dienen voor de lange duur van de procedure. Niet gezegd kan worden dat de Staatssecretaris van Justitie voortvarend aan deze zaak gewerkt heeft; alle wettelijke beslistermijn in deze zaak zijn overschreden."

G. Reactie Staatssecretaris van Justitie naar aanleiding van voorgelegde vragen van

de Nationale ombudsman

"In uw brief van 10 december 1998 stelt u mij in de gelegenheid te reageren op het verslag van bevindingen van het onderzoek naar aanleiding van de klacht van de heer en mevrouw H. Tevens verzoekt u mij een actuele stand van zaken te geven met betrekking tot de behandelingsduur van de adviesaanvragen door het (voormalige) Bureau Vreemdelingen Advisering, het huidige Bureau Medische Advisering (BMA). In dat kader heeft u mij een aantal nadere vragen gesteld. Tenslotte verzoekt u mij mee te delen wanneer de door mij in mijn brief van 19 mei 1998 toegezegde TBV over de werkwijze van het BMA zal worden uitgebracht.

(...) Voor wat betreft uw vragen met betrekking tot de behandelingsduur van de adviesaanvragen door het BMA bericht ik u als volgt. De behandelingsduur - en daarmee de doorstroomsnelheid - van reguliere adviesaanvragen door het BMA bedraagt momenteel ongeveer negen maanden. Spoedzaken, waaronder zaken die op zitting komen, worden conform het afgesproken tijdpad behandeld. Per week ontvangt het BMA tussen de 80 en 90 adviesaanvragen. In de periode van januari tot september 1998 heeft het BMA 70 tot 80 adviezen gemiddeld per week uitgebracht. Vanaf september 1998 worden er door het BMA gemiddeld per week 30 tot 40 adviezen uitgebracht. Het BMA deelt zijn werkvoorraad in een drietal voorraden onder:

1. De voorraad met:

- Nieuwe adviesaanvragen. - Brieven naar vreemdelingen met het verzoek om een machtiging om medische informatie in te winnen bij bepaalde behandelaars. - Te zenden brieven aan behandelaars met daarin het verzoek om medische gegevens.

2. De voorraad van dossiers waarin gewacht wordt op antwoord van behandelaars.

3. De werkvoorraad van complete dossiers voor de artsen van het BMA. Voorraad één bestaat uit 462 aanvragen en brieven. Voorraad twee bestaat uit 445 dossiers en voorraad drie bestaat tenslotte uit 657 dossiers. De oudste zaken van het BMA dateren van juni 1998. Deze zaken worden momenteel door het BMA afgehandeld. Verder kan ik u nog mededelen dat er binnen het BMA een ontwikkelingsplan wordt voorbereid om de verwerking van de oude dossiers die nog bij het BMA liggen, alsmede de nieuwe dossiers die wekelijks bij het BMA binnenkomen, op een adequate manier af te handelen. Met betrekking tot uw vraag wanneer de TBV over de werkwijze van het BMA zal worden uitgebracht kan ik u mededelen dat er geen TBV

is uitgebracht over de werkwijze van het BMA, doch een bij de (interne) werkinstructie 187 behorend protocol. Dit protocol 'Medische advisering aan de Immigratie- en Naturalisatie Dienst en het Kantoor Landsadvocaat', is uitgebracht op 18 december 1998. Ter informatie overleg ik het protocol als bijlage." **BEOORDELING**

1. Verzoekers, Bosnische asielzoekers, klagen over de duur van de behandeling door de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Justitie (IND) van hun op 8 mei 1996 ingediende bezwaarschrift tegen de afwijzende beschikkingen van 1 mei 1996 op

hun asielaanvragen.

2. Termijnen in het bestuursrecht zijn voor de belanghebbende doorgaans fatale termijnen. Uit een oogpunt van een op dit punt na te streven gelijkheid tussen overheid en burger, en van de geloofwaardigheid van de overheid, behoren bestuursorganen zich evenzeer strikt gebonden te achten aan wettelijke voorschriften inzake voor hen geldende termijnen. Dat geldt te meer wanneer de desbetreffende wettelijke voorschriften (enige) ruimte bieden voor het verlengen van de duur van de besluitvorming.

3. Het voorgaande betekent dat de behandeling van bezwaarschriften dient plaats te vinden binnen de wettelijk gestelde termijnen. De IND dient ingevolge artikel 7:10, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht (Awb, zie **ACHTERGROND**) te beslissen binnen zes weken na ontvangst van het bezwaarschrift, dit behoudens opschorting van de termijn in verband met het verzuimherstel. Op grond van het derde lid van artikel 7:10 Awb kan de beslissing voor ten hoogste vier weken worden verdaagd. De IND dient daarvan schriftelijk mededeling te doen aan de indiener van het bezwaarschrift. Verder uitstel is op grond van artikel 7:10, vierde lid, Awb alleen mogelijk met instemming van de indiener.

4. Op 8 mei 1996 dienden verzoekers een bezwaarschrift op nader aan te voeren gronden in tegen de afwijzing van hun asielverzoeken. Op 29 mei 1996 volgden de nadere gronden van het bezwaarschrift. De wettelijke termijn voor de behandeling van het bezwaarschrift ging op dat moment in. De IND heeft verzoekers laten weten gebruik te maken van de mogelijkheid de beslissing met vier weken te verdagen. Niet is gebleken dat verzoekers zijn benaderd over verder uitstel, en daarmee hebben ingestemd. De beslistermijn is in dit geval dan ook maximaal tien weken. Deze termijn verstreek op 8 augustus 1996. Op 22 augustus 1996 heeft de Staatssecretaris van Justitie de toenmalige Geneeskundig Inspecteur bij het Ministerie van Justitie (sedert medio mei 1997 de Medisch Adviseur van het Bureau Vreemdelingen Advisering (BVA); hierna BVA; N.o.) om advies gevraagd.

Hiervan is de gemachtigde van verzoekers niet op de hoogte gesteld. Op dat moment was de beslistermijn al met twee weken overschreden. De beslissing op het bezwaarschrift is op 14 november 1997 genomen. De wettelijke beslistermijn van artikel 7:10 Awb is dan ook ver overschreden, met 76 weken. De onderzochte gedraging is daarmee niet behoorlijk. Meer specifiek vragen in verband met de behandeling van de bezwaarschriften de volgende punten de aandacht.

5. De IND heeft verzoekers op 7 mei 1997 een brief gestuurd, overigens niet eigener beweging, maar in reactie op een door hun advocaat ingediende klacht bij de Nationale ombudsman. Op dat moment was de onder 3. genoemde termijn al met 49 weken overschreden. In die reactie aan verzoekers liet de IND hun onder meer weten in afwachting te zijn van het advies van de Geneeskundig Inspecteur. Ook deelde de IND mee uit zorgvuldigheidsoverwegingen het advies af te wachten alvorens te beslissen op het bezwaarschrift.

6. Onverminderd hetgeen hierboven is overwogen over de noodzaak om te beslissen binnen de door de wetgever gestelde termijnen, is het op zichzelf begrijpelijk en te billijken dat de Staatssecretaris uit zorgvuldigheidsoverwegingen zich bij de besluitvorming heeft

willen laten leiden door het advies van de toenmalige Geneeskundig Inspecteur. Van de Staatssecretaris mocht echter verwacht worden dat de beslissing om de Geneeskundig Inspecteur om advies te vragen in een zo vroeg mogelijk stadium wordt genomen. Uit het dossier van verzoekers blijkt dat hun advocaat bij de nadere gronden, ontvangen op 29 mei 1996, en bij de aanvullingen hierop van 29 mei 1996 en 4 juni 1996, medische stukken heeft overgelegd en de IND heeft verzocht om de toenmalige Geneeskundig Inspecteur in te schakelen. Eerst op 22 augustus 1996, 12 weken later, heeft de IND de toenmalige Geneeskundig Inspecteur om advies gevraagd. Niet kan gezegd worden dat deze adviesaanvraag, gelet op de op dat moment al ontstane overschrijding van de wettelijke beslistermijn met twee weken, in een zo vroeg mogelijk stadium is gedaan. In zoverre heeft de IND niet met de vereiste voortvarendheid gehandeld.

7. Voorts had het op de weg van de IND gelegen om verzoekers direct op de hoogte te stellen van genoemde adviesaanvraag en om hun ingevolge het vierde lid van artikel 7:10 Awb in verband met die adviesaanvraag te verzoeken om in te stemmen met verder uitstel van de beslissing. De IND heeft ten onrechte zowel het een als het ander achterwege gelaten.

8. In reactie op meergenoemde adviesaanvraag van 22 augustus 1996 heeft de IND de medische adviezen over verzoekers eerst op 16 mei 1997 ontvangen. Bij het verzoek om advies heeft de IND geen melding

gemaakt van de overschrijding van de behandelingstermijn, zoals die op dat moment al was ontstaan. Evenmin heeft de IND zich ingespannen om die termijnoverschrijding zoveel mogelijk verder te beperken, bijvoorbeeld door bij de toenmalige Geneeskundig Inspecteur op spoed aan te dringen bij het uitbrengen van het advies, en door de voortgang te bewaken. Voorts had het op de weg van de IND gelegen om de direct belanghebbenden verzoekers - door middel van een tussenbericht in te lichten over de voortgang van het onderzoek door de toenmalige Geneeskundig Inspecteur. De Staatssecretaris heeft dit ook erkend. Eerst op 15 januari 1997 is navraag gedaan over de voortgang van het onderzoek bij de toenmalige Geneeskundig Inspecteur. De advocaat van verzoekers is pas op diezelfde datum van het onderzoek en de navraag naar de voortgang hiervan op de hoogte gesteld, terwijl hij bij brief van 5 november 1996 de Staatssecretaris had verzocht om op korte termijn alsnog een beslissing te nemen. Dit verzoek heeft niet geleid tot enige actie bij de IND. Ook in zoverre is de IND tekort geschoten.

9. In dit onderzoek is naar voren gekomen dat de Geneeskundige Inspectie bij het Ministerie van Justitie per 3 maart 1997 is opgeheven. De (sociaal-)medische advisering aan de IND is vervolgens voortgezet door de Medisch Adviseur van het Bureau Vreemdelingen Advisering (BVA). Volgens de brief van het BVA van 4 juli 1997 (zie hiervoor onder **C. Standpunt van de Staatssecretaris van Justitie**, onder 2.) bedroeg begin juli 1997 de werkvoorraad ongeveer 250 zaken, waarbij de oudste zaken uit januari 1997 dateerden. In de brief aan de advocaat van verzoekers van 7 mei 1997 liet de IND weten dat als gevolg van het grote aantal adviesaanvragen van de zijde van de IND bij de toenmalige Geneeskundig Inspecteur aanzienlijke achterstanden in de afhandeling ervan

waren ontstaan en dat dit ook gold voor de adviesaanvragen van verzoekers. Die verklaring kan de overschrijding van de beslistermijn echter niet rechtvaardigen.

10. De Staatssecretaris heeft op 19 mei 1998 aangegeven dat er in de werkwijze van het BVA naar wordt gestreefd conform een mondelinge afspraak met de IND - om ongecompliceerde adviezen binnen tien weken af te handelen. Uit de reactie blijkt dat bewerkelijker adviezen langere tijd in beslag kunnen nemen. Op 10 februari 1999 deelde de Staatssecretaris mee dat de behandelingsduur van reguliere adviesaanvragen van het (voormalige) Bureau Vreemdelingen Advisering momenteel ongeveer negen maanden bedraagt; spoedzaken worden conform het afgesproken tijdpad behandeld. Voorts deelde de Staatssecretaris mee dat het aantal in behandeling zijnde adviesaanvragen in totaal 1564 bedraagt; de oudste zaken

dateren van juni 1998. De naam van het Bureau Vreemdelingen Advisering is (per medio december 1998) veranderd in Bureau Medische Advisering (BMA). In tegenstelling tot hetgeen de Staatssecretaris op 19 mei 1998 in het vooruitzicht stelde, is er geen Tussentijds Bericht Vreemdelingen-circulaire (TBV) over de werkwijze van het BMA uitgebracht. Op 18 december 1998 is een protocol uitgebracht behorend bij de (interne) werkinstructie 187, genaamd: Protocol "Medische advisering aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst en het Kantoor Landsadvocaat". In dit protocol zijn geen termijnen opgenomen betreffende de behandeling van adviesaanvragen.

11. Hetgeen is overwogen onder 6., 7., en 8., gezien in verband met de behandeltermijnen bij het BMA, geeft de Nationale ombudsman aanleiding tot het doen van een aanbeveling.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst van het Ministerie van Justitie, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Minister van Justitie, is gegrond. **AANBEVELING** De Staatssecretaris van Justitie wordt in overweging gegeven om, voor zoveel nodig, te bevorderen dat de IND:

1. in die gevallen waarin een medisch advies van het BMA voor de besluitvorming is aangewezen, de adviesaanvraag aan het BMA doet in een zo vroeg mogelijk stadium;
2. de betrokkene(n) hiervan direct op de hoogte stelt;
3. daarbij de betrokkene(n), in verband met de duur van de advisering en de te voorzien overschrijding van de beslistermijn, verzoekt om in te stemmen met verder uitstel van de besluitvorming, als bedoeld in artikel 7:10, lid 4 van de Awb en
4. wanneer nodig de betrokkene(n) door middel van een tussenbericht inlicht over de voortgang van het onderzoek door het BMA.